

Milieu-inspectie: enkele bedenkingen

“Een moderne Vlaamse ondernemer heeft geen inspecteur nodig om te werken met respect voor het leefmilieu.”

De milieuhandhaving kende de laatste decennia een merkwaardige evolutie. En dit is niet in het minst te wijten aan de mentaliteitsverandering in de bedrijven.

Waar de toezichhoudende ambtenaar vroeger een boeman leek die vervelend kwam doen bij de ondernemende Vlaming, een Vlaming die liever in alle vrijheid zijn ding deed en zijn boterham verdiende, daar is de milieu-inspecteur nu een scheidsrechter geworden en in vele gevallen zelfs een noodzakelijke partner.

Iedereen gelijk binnen eenzelfde sector

De BVDA-bedrijven zijn stuk voor stuk echte milieubedrijven. Milieuzorg is hun dagelijkse zorg. Daarom maken ze er ook echt werk van. De milieu-inspecteur is hierin hun partner. Want zeg nu zelf, als je je best wil doen om van je bedrijf een duurzame onderneming te maken met een correcte milieuvergunning, een milieu-coördinator aanstelt, secuur de milieu-administratie bijhoudt, de uitbatingvoorwaarden netjes toepast, dan kost dat geld. En als aan de andere kant van de gemeente een bedrijf werkt dat ook containers wil plaatsen of zich profileert als bouwbedrijf, maar niet meedoet met dat “groene gedoe”, dan maak je als koosjere ondernemer wel een vuist in je zak.

Dergelijke toestanden komen nog voor. In elke regio. Voor de goedmenende ondernemer zijn zij niet erg motiverend. Milieu-inspectie kan bijsturen door sectoraal te werken, acties te voeren binnen eenzelfde sector, zodat iedereen zich gelijk behandeld voelt. Een kleine tip voor de milieu-inspecteurs: bekijk niet enkel de bedrijven die netjes hun milieuvergunning hebben aangevraagd en dus bekend zijn in uw archief. Er zijn nog steeds ondernemingen – ja in 2008 – die nog een ouwe ARAB-vergunning hebben of zelfs helemaal niks, maar vrolijk verderwerken. Zonder dure milieuwetgeving. En dat stoort ieders eerlijkheidsgevoel.

Expertise bij inspecteurs leidt tot respect

Vroeger was elk contact met een milieu-inspecteur in principe goed voor een ticketje Procureur des Konings. Het is een goeie zaak dat de toezichhoudende ambtenaren nu officieel enkele instrumenten krijgen waarbij ze maatregelen kunnen treffen zonder een Pro Justitia te hoeven schrijven. Het bevel tot staking, bevel tot regularisatie en de bestuursdwang klinken vervaarlijk, maar stellen het bedrijf toch in staat om snel actie te ondernemen, zonder dat een dure (maar weinig duurzame;-) gerechtprocedure moet worden ingezet.

In de praktijk blijkt dat veel milieu-inspecteurs in staat zijn mee te denken met bedrijven in de zoektocht naar een oplossing die elke partij tevreden stelt. Vooral als de inspecteurs zich specialiseren in bepaalde sectoren en zich hierin opwerken tot experts. Zij genieten respect bij de bedrijven. Hun tussenkomsten resulteren vaak in veel snellere en blijvender oplossingen.

Het enige gevaar dat hierin schuilt, is dat van de subjectiviteit. Het karakter en zelfs het humeur van de toezichhoudende ambtenaar kunnen hier een rol spelen, of de mate waarin ambtenaar en bedrijf elkaar kennen. Duidelijke interne inspectierichtlijnen en een regelmatige jobrotatie kunnen hier soelaas brengen.

Een goede mentaliteit heeft groter milieu-effect dan een strenge inspecteur

Vanuit milieustandpunt is echter de impact van de handhaving amper een deeltje van het verhaal. De meeste Vlaamse bedrijven weten niet hoe een milieu-inspecteur eruit ziet. Gelukkig maar. Een goede bedrijfsmentaliteit, ondersteund door een gemotiveerde milieucoördinator, zullen altijd een groter milieu-effect hebben dan het beperkt aantal inspecteurs dat Vlaanderen doorkruist. Ook gelukkig maar.

Een moderne Vlaamse ondernemer heeft geen inspecteur nodig om te werken met respect voor het leefmilieu.

Jan Feryn